

Wat maakt een wereldstad bijzonder?

Om die vraag te beantwoorden moet je weten hoe een wereldstad eruitziet. Je moet ook weten waarom mensen zo graag naar een wereldstad toe komen. En waarom deze steden zo belangrijk zijn voor hun eigen land en de hele wereld.

Wereldsteden in rijke landen

Een heel grote en belangrijke stad die veel contact heeft met andere grote en belangrijke steden noemen we een **wereldstad**. Een wereldstad is een centrum van cultuur, politiek en **economie**. Een wereldstad is goed bereikbaar door vliegvelden, snelwegen en openbaar vervoer.

In wereldsteden in rijke landen wordt voortdurend nagedacht over de plek van woonwijken, het zakencentrum en verkeer. De **bevolkingsdichtheid** is zo hoog dat er altijd ruimte tekort is. Veel inwoners zijn **forens**, ze reizen lange tijd vanuit de buitenwijk of uit een gemeente in de buurt naar hun werk.

New York is een wereldstad. Het is een grote stad met wolkenkrabbers in het **zakencentrum**. Vanuit de hele wereld zijn **immigranten** in New York gaan wonen.

Met een **staafdiagram** kun je heel goed getallen met elkaar vergelijken.

Wereldsteden in arme landen

In wereldsteden in arme landen zijn de verschillen tussen rijk en arm heel duidelijk te zien. Sommige wijken hebben luxe villa's, maar er zijn ook **sloppenwijken** waar mensen leven zonder water en elektriciteit. In arme wereldsteden is er minder planning. Mensen bouwen hun eigen huizen op grond die niet van hunzelf is. Arme wereldsteden zien er daarom in onze ogen vaak rommelig uit.

Mexico-Stad is zo'n arme wereldstad. Er zijn veel verschillende wijken. Er zijn heel dure wijken met een hek eromheen en bewaking. Maar er zijn ook oude dorpen uit de tijd dat Mexico een **kolonie** van Spanje was. Die dorpen zijn aan de stad vastgegroeid. En er zijn sloppenwijken met nieuwe inwoners.

Toplijst

- Argentinië
- Brazilië
- Chili
- Mexico
- de Verenigde Staten
- Brasilia
- Buenos Aires
- Los Angeles
- Mexico-Stad
- New York
- Rio de Janeiro
- Santiago
- São Paulo
- Washington

Begrippen

- de bevolkingsdichtheid
- de economie
- de forens
- de immigrant
- de kolonie
- de sloppenwijk
- het staafdiagram
- de wereldstad
- het zakencentrum

2 Wat maakt een wereldstad bijzonder?

Woordenboekje

bereikbaar

als een plek goed bereikbaar is, kun je er snel en gemakkelijk komen

New York is goed bereikbaar: de stad heeft een grote haven en een paar grote vliegvelden.

de buitenwijk

een wijk aan de rand van een dorp of een stad
Veel stadsbewoners reizen op en neer tussen hun huis in een buitenwijk en hun werk in het zakencentrum.

contact hebben

met elkaar praten, bellen, schrijven of mailen
Je kunt zeggen: wereldsteden hebben contact met elkaar. Maar eigenlijk hebben de mensen in wereldsteden contact met elkaar!

de gemeente

afkorting van 'het gemeentebestuur': de mensen die de baas zijn in een gemeente (een stad, of een dorp, of een paar dorpen samen)
De gemeente beslist waar nieuwe woonwijken moeten komen.

oorspronkelijk

vanaf het begin

De oorspronkelijke inwoners van de Verenigde Staten zijn de indianen.

politiek

wat te maken heeft met het regeren van een land

In wereldsteden worden belangrijke politieke beslissingen genomen, bijvoorbeeld over nieuwe wetten.

in verbinding staan

hetzelfde als contact hebben: met elkaar praten, bellen, schrijven of mailen

Als een bepaald soort tas heel hip is in New York, is hij een tijdje later ook hip in Amsterdam. Dat komt doordat deze steden met elkaar in verbinding staan.

zich verspreiden

zich over een bepaald gebied uitbreiden
De hippe New Yorkse tas raakt eerst in Amsterdam in de mode. Daarna verspreidt deze mode zich over heel Nederland.

zich vestigen

ergens gaan wonen

In de jaren vijftig van de vorige eeuw vestigden veel Nederlanders zich in de Verenigde Staten.

vruchtbaar

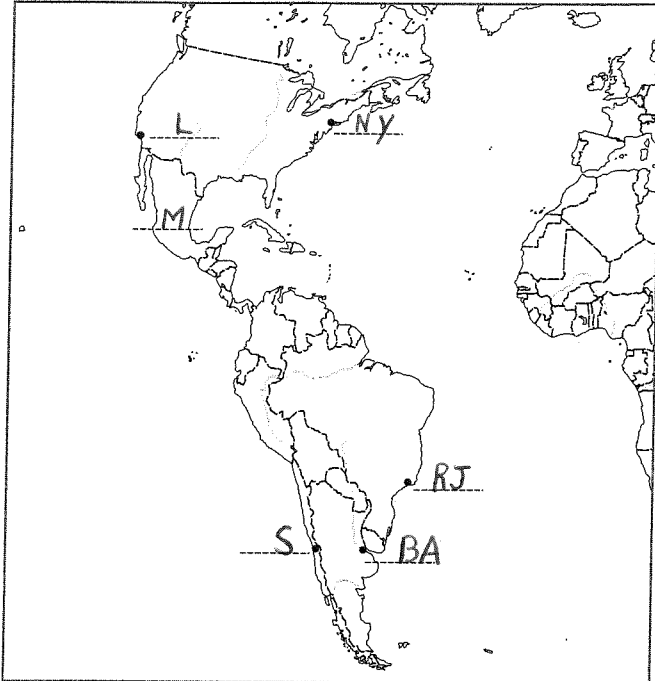
waar veel kan groeien

Op die vruchtbare grond kun je heel goed groentes verbouwen.

Herhaling topografie 2

Naam: .....

1 Zet de onderstreepte letters op de goede plaats op de kaart. Los Angeles, New York, Mexico, Rio de Janeiro, Santiago, Buenos Aires

2 Lees de namen en de zinnen hieronder. Trek een lijntje tussen de naam en de zin die bij elkaar passen.

Mexico	■	Dit is een grote stad in de Verenigde Staten aan de Atlantische Oceaan.
Los Angeles	■	■ In dit land staat op de grens met de Verenigde Staten een ijzeren hek.
Rio de Janeiro	■	Dit is een Braziliaanse stad aan de Atlantische Oceaan, bekend om haar stranden.
New York	■	■ Hier zijn wijken waar veel immigranten uit Zuid-Amerika wonen.
São Paulo	■	■ Dit is de grootste stad van Brazilië waar veel mensen in sloppenwijken wonen.

3 In welke reisgids staat deze tekst? Kruis het goede hokje aan.

- in een reisgids over Verenigde Staten
- in een reisgids over Chili
- in een reisgids over Brazilië
- in een reisgids over Argentinië

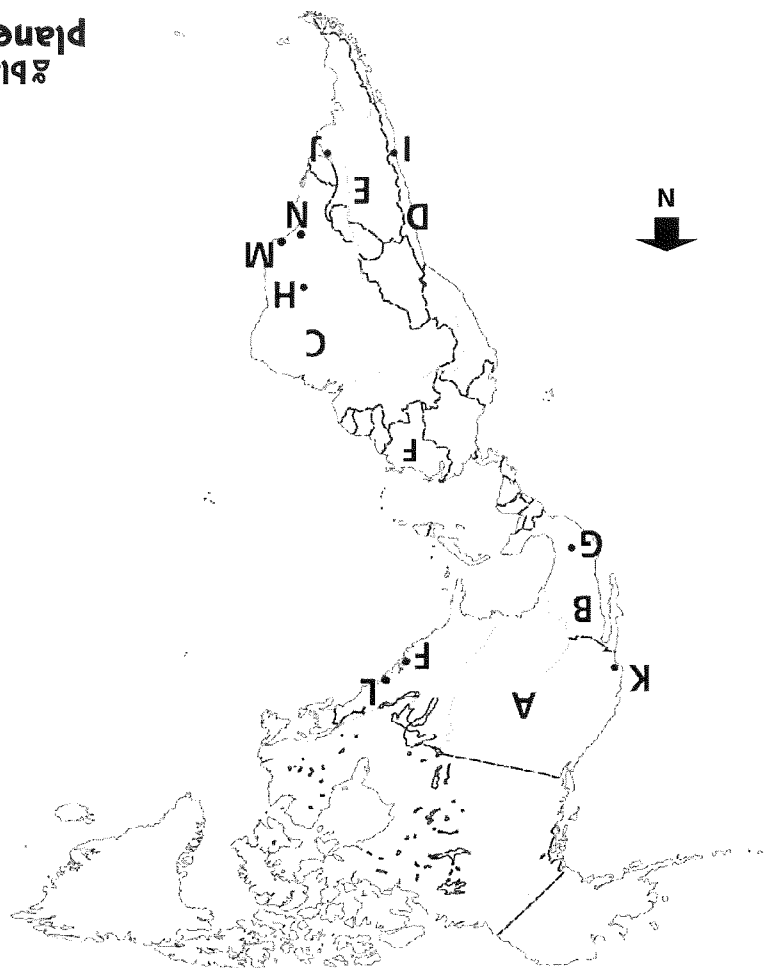
4 Over welke steden kun je lezen in dit boek? Kruis de twee goede hokjes aan.

☒ Los Angeles	☐ Washington
☐ New York	☒ Santiago
☐ Rio de Janeiro	☐ Buenos Aires

5 Martina vliegt van Chili naar Brazilië. Over welk ander land zal ze onderweg vliegen?

Over Argentinië

- 1**) Noem de letters A t/m F en zeg welk land het is. Zeg ook wat de hoofdstad van dat land is.
A = de Verenigde Staten, hoofdstad: Washington (F); B = Mexico, hoofdstad: Mexico-Stad (G); C = Brazilië, hoofdstad: Brasilia (H); D = Chili, hoofdstad: Santiago (I); E = Argentinië, hoofdstad: Buenos Aires (J), F = Venezuela
- 2**) Noem de letters K t/m N en zeg welke stad het is.
K = Los Angeles, L = New York, M = Rio de Janeiro, N = São Paulo
- 3**) Welke plaats ligt het dichtst bij New York? Washington of Los Angeles? *Washington*
- 4**) Welke stad in Brazilië ligt het noordelijkst? Brasilia of São Paulo? *Brasilia*
- 5**) Welk land ligt ten noorden van Argentinië? *Brazilië*
- 6**) Welk land grenst aan de Verenigde Staten in het zuiden? *Mexico*
- 7**) Welke plaats op de kaart passeer je als je vliegt van Rio de Janeiro naar Mexico-Stad?
Brasilia (letter H)
- 8**) Welke plaats passeer je als je reist van Buenos Aires naar Rio de Janeiro?
São Paulo (letter N)